Bwrdd Iechyd Addysgu Powys

Adroddiad Bioamrywiaeth Adran 6 Ddeddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016

2025

Awduron yr Adroddiad:

Steven Bromley – Rheolwr Amgylchedd a Chynaliadwyedd

Anthony Fenn – Pennaeth Gwasanaethau Technegol

Cynnwys

Rhagair Tudalen 3

Cyflwyniad a Chyd-destun Tudalen 5

Uchafbwyntiau, Canlyniadau Allweddol, Materion ac Adrodd Tudalen 11

Edrych Ymlaen Tudalen 20

Rhagair

Fel rhan o'n dyletswydd statudol o dan Adran 6 o Ddeddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016, mae Bwrdd Iechyd Addysgu Powys wedi ymrwymo i gynnal a gwella bioamrywiaeth a hyrwyddo gwydnwch ecosystemau ar draws ein hystâd. Mae'r cyfrifoldeb hwn yn ganolog i gyflawni ein gweledigaeth ar gyfer Powys Iach a Gofalgar ac mae'n adlewyrchu ein rôl fel gwarcheidwad amgylcheddol ar gyfer cenedlaethau'r dyfodol.

Mae'r degawd diwethaf wedi dod â newidiadau digynsail i'n bywydau beunyddiol, yn fwyaf nodedig trwy bandemig Covid-19. Er bod Covid bellach yn agwedd sy'n cael ei rheoli'n dda o weithrediadau'r GIG, mae ei etifeddiaeth yn parhau i lunio ein harferion - o weithio o bell i'r defnydd eang o Gyfarpar Diogelu Personol a phlastigau untro. Er gwaethaf yr heriau hyn, mae'r Bwrdd Iechyd wedi parhau'n gadarn yn ei amcanion i ddiogelu'r amgylchedd a gwreiddio cynaliadwyedd wrth wraidd ein gwaith.

Mae natur yn parhau i wynebu dirywiad byd-eang a lleol, ond mae rhesymau dros fod yn optimistaidd. Cytunodd COP15, Cynhadledd Bioamrywiaeth y Cenhedloedd Unedig, i ddiogelu 30% o dir a môr ar gyfer bioamrywiaeth erbyn 2030 a gosod nodau uchelgeisiol i atal a gwrthdroi colli bioamrywiaeth erbyn 2050. Yn y DU, mae deddfwriaeth newydd ar enillion net bioamrywiaeth wedi'i chyflwyno, ac yng Nghymru, bydd rheoliadau ailgylchu yn y gweithle yn berthnasol i sefydliadau'r GIG o fis Ebrill 2026. Mae'r datblygiadau hyn yn atgyfnerthu pwysigrwydd ein hymdrechion ein hunain.

Mae ein tîm Ystadau yn ceisio mewnbwn yn weithredol gan sefydliadau bywyd gwyllt allanol lle gallai prosiectau effeithio ar gynefinoedd lleol, gan sicrhau bod unrhyw effeithiau'n cael eu lleihau. Rydym hefyd wedi cefnogi mentrau garddwriaeth therapiwtig ym Mronllys, gan gynnwys ailddatblygu adeilad nas defnyddir fel canolfan lles cymunedol gyda chyfleusterau swyddfa, cyfarfod a golchi. Rydym wrth ein bodd o fod yn bartner allweddol yn rhaglen Awyr Iach o Ysbyty Cymunedol Bro Ddyfi. Yn 2025, Bronllys oedd yr unig safle GIG yng Nghymru i ennill Gwobr fawreddog y Faner Werdd.

Mae'r adroddiad hwn yn nodi ein cynnydd dros y tair blynedd diwethaf o ran cyflawni nodau ein Cynllun Gweithredu Bioamrywiaeth. Mae'n tynnu sylw at fentrau sy'n darparu buddion uniongyrchol ac, yn bwysicach fyth, yn creu etifeddiaeth barhaol o gynefinoedd iachach ac amrywiaeth rhywogaethau fwy ochr yn ochr â'n gwasanaethau gofal iechyd.

Mae Bwrdd Iechyd Addysgu Powys yn parhau i gynnal cynaliadwyedd fel egwyddor sefydliadol ganolog. Mae'r ymrwymiad hwn yn rhedeg fel edau aur drwy ein Cynllun Integredig 2024–2029 ac yn cefnogi egwyddorion Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol, gan gynnwys ei phum ffordd o weithio.

Yn 2025, fe wnaethom lwyddo i gael ein hail-ardystio i safon rheoli amgylcheddol ISO 14001:2015, gan ennill canmoliaeth am reoli gwastraff uwch a systemau data cadarn.

Mae'n fraint gennym weithredu o fewn harddwch naturiol Powys, ac rydym yn benderfynol o warchod a gwella'r mannau gwyrdd hyn trwy gynllunio gofalus a gweithredu ein cynllun bioamrywiaeth. Mae'r gwaith hwn yn gofyn am ymroddiad a chydweithrediad, ac rydym yn gwahodd pawb - staff, partneriaid a chymunedau - i ymuno â ni i gydnabod a lleihau ein heffaith ar fioamrywiaeth. Gyda'n gilydd, gallwn wneud gwahaniaeth ystyrlon.

Wayne Tannahill, Cyfarwyddwr Cyswllt Cyfalaf, Ystadau a Chyfleusterau

Cyflwyniad a Chyd-destun

Dan Adran 6 o Ddeddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016, mae gan bob awdurdod cyhoeddus sy'n gweithredu yng Nghymru ddyletswydd statudol i gynnal a gwella bioamrywiaeth a hyrwyddo gwydnwch ecosystemau. Mae Bwrdd Iechyd Addysgu Powys (BIAP) yn cyflawni'r ddyletswydd hon drwy Gynllun Gweithredu Bioamrywiaeth cynhwysfawr, wedi'i integreiddio o fewn ein System Rheoli Amgylcheddol (EMS) sydd wedi'i hachredu gan ISO 14001:2015. Mae'r fframwaith hwn yn sicrhau bod bioamrywiaeth wedi'i hymgorffori yn ein penderfyniadau cynllunio a gweithredol ac yn cefnogi adrodd tryloyw dan ganllawiau Llywodraeth Cymru.

Mae Powys yn cwmpasu chwarter o dirfas Cymru, ond dim ond tua 5% o'i phoblogaeth sy'n byw yno, gan ei gwneud y sir fwyaf gwasgaredig o ran poblogaeth yng Nghymru a Lloegr. Mae'r cymeriad gwledig hwn yn llunio ein dull o ymdrin â bioamrywiaeth: mae ein hystâd yn cwmpasu naw ysbyty cymunedol a deg safle clinig ar draws 36 hectar, gyda chyfleoedd amrywiol ar gyfer creu cynefinoedd. Mae gan rai safleoedd fannau gwyrdd cyfyngedig, tra bod eraill, fel Ysbyty Cymunedol Bronllys, yn wyrdd yn bennaf ac yn cynnig cyfle sylweddol i wella bioamrywiaeth. Rydym yn cymhwyso egwyddor enillion cronnol, gan sicrhau bod hyd yn oed ymyriadau ar raddfa fach, fel plannu sy'n gyfeillgar i beillwyr neu flychau nythu, yn cyfrannu'n ystyrlon at fioamrywiaeth ar draws yr ystâd.

Mae ein gwaith yn cyd-fynd â blaenoriaethau byd-eang a chenedlaethol. Yn rhyngwladol, mabwysiadodd COP15 - Cynhadledd Bioamrywiaeth y Cenhedloedd Unedig - Fframwaith Bioamrywiaeth Byd-eang Kunming-Montréal, gan ymrwymo i amddiffyn o leiaf 30% o dir a môr ar gyfer natur erbyn 2030 ac atal colli bioamrywiaeth erbyn 2050. Yn genedlaethol, mae Cynllun Gweithredu Adfer Natur Cymru yn gosod amcanion i gynyddu gwydnwch ecosystemau, mynd i'r afael â phwysau ar gynefinoedd a gwella tystiolaeth a monitro. Rydym yn adlewyrchu'r blaenoriaethau hyn yn ein Cynllun Gweithredu Bioamrywiaeth ac mewn briffiau prosiectau cyfalaf, gan sicrhau bod bioamrywiaeth yn cael ei hystyried o gamau cynharaf y dylunio.

Yn lleol, rydym yn defnyddio cyngor ecolegol cymwys i dargedu mesurau sy'n cryfhau cysylltedd cynefinoedd ac yn ymgorffori datrysiadau sy'n seiliedig ar natur. Ym Mronllys, mae ein partneriaeth â'r elusen garddwriaeth therapiwtig Flora Cultura wedi creu mannau sy'n cefnogi lles a bioamrywiaeth, gyda rhaglen Awyr Iach a ariennir gan y gymuned y loteri genedlaethol ym Mro Ddyfi yn gweld BIAP yn bartner allweddol yn y prosiect fel rhan o waith thematig ar iechyd awyr agored. Ar ben hynny, yn 2025, Bronllys oedd y safle GIG cyntaf yng Nghymru i ennill Gwobr y Faner Werdd, gan gydnabod ei ofod gwyrdd o ansawdd uchel a'i werth bioamrywiaeth.

Mae cyflawni bioamrywiaeth wedi'i wreiddio yn ein Cynllun Integredig, gyda'r tîm Cyfalaf, Ystadau a Chyfleusterau yn arwain y gweithrediad, gan flaenoriaethu gwelliannau mewn cynnal a chadw tiroedd, mewnbwn ecolegol cynnar i gynlluniau cyfalaf, ac ymyriadau wedi'u targedu fel creu dolydd, plannu gwrychoedd, a choridorau peillwyr. Mae'r camau gweithredu hyn yn helpu cysylltu ein safleoedd gofal iechyd â thirwedd ehangach Powys ac yn cyfrannu at dargedau bioamrywiaeth cenedlaethol.

Mae cynnwys y gymuned yn ganolog i'n dull gweithredu. Mae gwirfoddolwyr a grwpiau lleol yn cefnogi garddio, plannu coed a gwaith cynefinoedd tymhorol, gan helpu adeiladu rhwydweithiau ecolegol gwydn ledled Powys. Mae'r partneriaethau hyn yn dangos pŵer gweithredu ar y cyd wrth greu cynefinoedd iachach a chefnogi adferiad natur.

Mae rhagor o fanylion am gamau gweithredu a chynnydd bioamrywiaeth y Bwrdd Iechyd i'w gweld yn yr Adroddiad Blynyddol, y Cyfrifon Blynyddol a'r Datganiadau Ansawdd Blynyddol yn https://biap.gig.cymru/amdanom-ni/dogfennau-allweddol/

Powys

Mae Bwrdd Iechyd Addysgu Powys yn gweithredu o fewn model gofal ac egwyddorion y cytunwyd arnynt a nodir yn y Strategaeth Iechyd a Gofal, sy'n ffurfio sylfaen ein dull o ddarparu gwasanaethau. Mae sylfaen boblogaeth a natur wledig Powys yn golygu nad yw'r Bwrdd Iechyd yn darparu gwasanaethau gofal eilaidd yn uniongyrchol drwy Ysbyty Cyffredinol Dosbarth. Yn lle hynny, mae BIAP yn comisiynu gwasanaethau gofal iechyd eilaidd ac ysbyty ac yn cydlynu'r ddarpariaeth o ofal sylfaenol. Mae'r rhan fwyaf o lif cleifion acíwt i Ysbytai Cyffredinol Dosbarth cyfagos o amgylch ffiniau'r sir. Mae'r ddaearyddiaeth wledig hon a'r trefniadau comisiynu cymhleth yn ffactorau allweddol yn ein huchelgais i ddod â gofal yn agosach at adref.

Ochr yn ochr â'r heriau gwasanaeth hyn, mae rheoli ein hystâd yn parhau i fod yn flaenoriaeth hollbwysig. Mae cost cynnal a chadw adeiladau a mynd i'r afael â gwaith cynnal a chadw sydd heb ei wneud yn gofyn am fuddsoddiad parhaus a chynllunio gofalus. Rydym yn parhau i chwilio am ffyrdd o leihau costau sy'n gysylltiedig ag ystadau wrth sicrhau'r buddion mwyaf posibl i gleifion a sicrhau bod ein cyfleusterau'n parhau i fod yn ddiogel, yn effeithlon ac yn addas at y diben.

Mae lleihau carbon a bioamrywiaeth wedi dod yn ffactorau canolog yn ein strategaeth ystadau yn ystod y cyfnod adrodd, gan adlewyrchu'r argyfwng hinsawdd a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru a gofynion Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016. Rydym wedi ymgorffori ystyriaethau bioamrywiaeth mewn prosiectau cyfalaf a chynnal a chadw tiroedd, gan sicrhau bod mannau gwyrdd ar draws ein safleoedd yn cael eu rheoli i gefnogi peillwyr, cynefinoedd bywyd gwyllt a chysylltedd ecolegol. Yn Ysbyty Cymunedol Bronllys, er enghraifft, mae gwelliannau bioamrywiaeth wedi ategu mentrau garddwriaeth therapiwtig, gan gyfrannu at ei gyflawniad o Wobr y Faner Werdd yn 2025.

Rydym hefyd wedi archwilio cyfleoedd i ehangu seilwaith gwyrdd ar draws ein hystâd, gan gynnwys creu dolydd, plannu coed ac adfer gwrychoedd, yn unol â Chynllun Gweithredu Adfer Natur Cymru. Mae'r mesurau hyn nid yn unig yn gwella bioamrywiaeth ond maent hefyd yn darparu cyd-fuddion megis lles gwell i gleifion a staff.

Mae ystyriaeth o drafnidiaeth gynaliadwy hefyd wedi'i hintegreiddio i'n cynllunio. Er nad yw'n fesur bioamrywiaeth ynddo'i hun, mae lleihau dibyniaeth ar danwydd ffosil yn cefnogi amcanion amgylcheddol ehangach. Yn ystod y cyfnod adrodd hwn, fe wnaethom barhau i ehangu seilwaith gwefru cerbydau trydan carbon isel gan ddefnyddio grantiau seilwaith carbon isel a ddarparwyd gan Lywodraeth Cymru. Galluogodd hyn ni i ymestyn pwyntiau gwefru cerbydau trydan sy'n wynebu'r cyhoedd yn Ysbyty Cymunedol Bronllys ac Ysbyty

Cymunedol Ystradgynlais, gan atgyfnerthu ein hymrwymiad i leihau allyriadau a hyrwyddo teithio cynaliadwy.

Dyletswyddau a Chyfrifoldebau

Dan Adran 6 o Ddeddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016, rhaid i bob awdurdod cyhoeddus yng Nghymru - gan gynnwys Byrddau Iechyd ac Ymddiriedolaethau - geisio cynnal a gwella bioamrywiaeth wrth gyflawni eu swyddogaethau a, thrwy wneud hynny, hyrwyddo cydnerthedd ecosystemau. Mae'r ddyletswydd hon yn ei gwneud yn ofynnol ystyried agweddau allweddol ar wydnwch ecosystemau: amrywiaeth o fewn a rhwng ecosystemau, cysylltedd, graddfa, cyflwr, ac addasrwydd.

Yn unol ag Adran 6(7), rhaid i awdurdodau cyhoeddus gyhoeddi adroddiad bob tair blynedd yn manylu ar y camau a gymerwyd i gydymffurfio â'r ddyletswydd hon. Mae'r ddogfen hon yn cynrychioli diweddariad Bwrdd Iechyd Addysgu Powys ar gyfer y cyfnod 2023–2025, gan amlinellu'r cynnydd a wnaed i leihau effeithiau a gwella bioamrywiaeth ar draws ein hystâd.

Mae'r Bwrdd Iechyd yn cydnabod ei gyfrifoldebau statudol ac wedi ymgorffori ystyriaethau bioamrywiaeth mewn cynllunio gweithredol a strategol. Mae hyn yn cynnwys integreiddio mesurau bioamrywiaeth yn gynnar mewn prosiectau cyfalaf i wneud y mwyaf o gyfleoedd ar gyfer creu a gwella cynefinoedd. Mae ein dull hefyd yn mynd i'r afael ag effeithiau posibl drwy reoli adeiladau, caffael, ymwybyddiaeth a hyfforddiant staff, ac arferion cynnal a chadw tiroedd sy'n blaenoriaethu bioamrywiaeth a chydnerthedd ecosystemau.

Er gwaethaf gwerth cynhenid bioamrywiaeth a'r manteision y mae'n eu darparu i bobl, mae tystiolaeth fyd-eang a lleol yn dangos dirywiad parhaus wedi'i yrru gan weithgarwch dynol. Drwy ein Cynllun Gweithredu Bioamrywiaeth, ein nod yw gwrthdroi'r duedd hon o fewn yr ardaloedd rydyn ni'n eu rheoli, gan gefnogi ymdrechion rhanbarthol, cenedlaethol a byd-eang i atal colli bioamrywiaeth. Mae ein cynllun yn ymrwymo i fesurau ymarferol fel plannu sy'n gyfeillgar i beillwyr, gwelliannau i gysylltedd cynefinoedd, a rheoli tir cynaliadwy, ochr yn ochr â chydweithio â chymunedau lleol a phartneriaid i warchod a gwella mannau gwyrdd.

Yn ystod y cyfnod adrodd, mae nifer o brosiectau bioamrywiaeth nodedig wedi cael eu cyflawni ar draws ein hystâd:

- Gwobr Baner Werdd Ysbyty Cymunedol Bronllys (2025) – Wedi'i chyflawni am ragoriaeth mewn rheoli mannau gwyrdd, gan gynnwys plannu sy'n gyfeillgar i beillwyr, creu dolydd blodau gwyllt, a gwelliannau i gynefinoedd.
- Partneriaeth garddwriaeth therapiwtig ym Mronllys – Adnewyddu adeilad nas defnyddir yn ganolfan lles cymunedol, gan gefnogi prosiectau bioamrywiaeth a lles cleifion.
- Astudiaethau bioamrywiaeth wedi'u henwebu am wobr – enwebiad Yr Her Bioamrywiaeth FAWR ar gyfer astudiaethau bioamrywiaeth i fesur a chofnodi gwelliannau i fioamrywiaeth ar draws holl ysbytai BIAP.
- Coridorau peillwyr a phlannu blodau gwyllt, cynlluniau plannu coed a gwrychoedd – Wedi'u gweithredu mewn safleoedd lle mae tir ar gael i wella cysylltedd cynefinoedd ac atafaelu carbon.

- Mewnbwn bioamrywiaeth mewn prosiectau cyfalaf – Mae pob cynllun mawr yn parhau i gynnwys asesiadau ecolegol a mesurau lliniaru, gan sicrhau bod bioamrywiaeth yn cael ei hystyried o'r cam dylunio ymlaen.

Mae Cynllun Gweithredu Bioamrywiaeth y Bwrdd Iechyd wedi'i gynllunio i esblygu dros amser. Er bod rhai ymyriadau'n darparu buddion uniongyrchol, mae adfer bioamrywiaeth yn broses hirdymor. Am y rheswm hwn, mae ein hadroddiadau'n cyfuno diweddariadau blynyddol ag amcanion ehangach sy'n cyd-fynd â gorwel 5–10 mlynedd, gan sicrhau parhad a chynnydd mesuradwy.

Darperir llywodraethu gan Grŵp Amgylchedd a Chynaliadwyedd (GAC) y Bwrdd Iechyd, sy'n adrodd i'r Grŵp Amgylcheddau Arloesol dan arweiniad y Dirprwy Brif Weithredwr. Mae'r GAC yn sicrhau dull strwythuredig o reoli amgylcheddol, gan gynnwys bioamrywiaeth, ac yn goruchwylio cydymffurfiaeth â safonau ISO 14001:2015 a Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru). Mae'r fframwaith llywodraethu hwn yn hyrwyddo cysondeb, tryloywder a gwelliant parhaus ar draws y sefydliad.

Uchafbwyntiau, Canlyniadau Allweddol, Materion ac Adrodd Camau Gweithredu

Dros gyfnod adrodd 2023–2025, mae Bwrdd Iechyd Addysgu Powys wedi cymryd camau sylweddol i leihau ei effaith amgylcheddol ac ymgorffori cynaliadwyedd ar draws ei weithrediadau. Gan adeiladu ar gynnydd blaenorol, mae'r ffocws wedi symud tuag at gyflymu cyflymder newid - gan sicrhau bod ystyriaethau amgylcheddol, yn enwedig lleihau carbon a gwella bioamrywiaeth, yn ganolog i wneud penderfyniadau a darparu gwasanaethau.

Mae ein System Rheoli Amgylcheddol ardystiedig ISO 14001:2015 yn parhau i ddarparu fframwaith strwythuredig ar gyfer rheoli cyfrifoldebau amgylcheddol, gan gefnogi gwelliant a chydymffurfiaeth gyson. Drwy'r system hon, rydym yn cyflawni camau gweithredu wedi'u targedu sy'n fuddiol i gleifion, staff a'r amgylchedd ehangach.

Mae'r gwaith hwn yn cael ei gyflawni ar draws pum maes ffocws allweddol, pob un yn cyfrannu at ein nodau cyffredinol ar gyfer bioamrywiaeth, cynaliadwyedd a gwydnwch ecosystemau.

		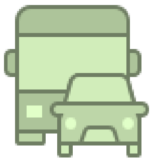		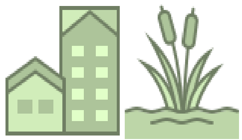
Gwastraff Ein nod yw lleihau neu ddileu ffrydiau gwastraff o'n prosesau cyn belled ag y bo'n ymarferol. Cynhyrchu llai o wastraff, hyrwyddo ailddefnyddio ac ailgylchu, adfer cymaint â phosibl o gynhyrchion gwastraff.	**Ynni a Dŵr** Bydd BIAP yn ymdrechu i sicrhau ynni a dŵr gyda'r effaith amgylcheddol leiaf, gwneud y mwyaf o'n defnydd o ynni adnewyddadwy, optimeiddio perfformiad adeiladau a pharhau i gyflwyno rhaglen o welliannau adeiladau.	**Teithio** Rydym wedi ymrwymo i leihau ein hallyriadau sy'n gysylltiedig â theithio drwy weithio o bell a brysbennu digidol, ac ymgynghoriadau, hyrwyddo'r defnydd o gerbydau trydan, a gosod rhwydwaith o bwyntiau gwefru trydan ar draws	**Caffael** Byddwn yn ymgorffori prosesau cylch bywyd yn ein penderfyniadau prynu ac yn datblygu system bwysoli addas i wasanaethau caffael cynaliadwy.	**Adeiladau a Bioamrywiaeth** Rhaid i bob adeilad newydd ac adnewyddiad fodloni neu ragori ar safonau BREEAM a sicrhau'r manteision datgarboneiddio mwyaf posibl. Bydd bioamrywiaeth yn cael ei diogelu a'i gwella ar draws yr ystâd a'r ardaloedd cyfagos.

Dros y tair blynedd diwethaf rydym wedi cyflawni yn erbyn yr amcanion canlynol:

✓ Cynnal polisi amgylcheddol a sicrhau cyfeiriad at ddiogelu a gwella bioamrywiaeth.

✓ Datblygu arolygon bioamrywiaeth ar gyfer pob safle ysbyty.

✓ Ystyried effeithiau ac agweddau bioamrywiaeth fel rhan o system rheoli amgylcheddol y bwrdd iechyd.

✓ Bod deddfwriaeth/rhwymedigaethau a diweddariadau perthnasol yn cael eu holrhain fel rhan o'r system rheoli amgylcheddol.

✓ Datblygu, cynnal a chyflawni cynlluniau cynnal a chadw tiroedd sy'n benodol i'r safle, gan sicrhau'r ddarpariaeth ar gyfer gwelliannau i fioamrywiaeth ac ecosystemau.

✓ Deall effaith unrhyw waith cyfalaf ar fioamrywiaeth ac ystyried dewisiadau eraill lle bynnag y bo'n ymarferol.

✓ Sicrhau y glynir wrth ddogfennau contractwyr a bod pob contractwr wedi'i hyfforddi'n briodol i leihau niwed i'r amgylchedd.

✓ Cydymffurfio ag unrhyw faterion cydsyniad cynllunio sy'n ymwneud â dŵr, cynefinoedd a rheoli rhywogaethau.

✓ Ar gyfer unrhyw gynllun cyfalaf mawr a ariennir gan Lywodraeth Cymru, ceisiwch gyflawni safon BREEAM 'da iawn' ar gyfer adnewyddu a safon 'rhagorol' ar gyfer adeiladau newydd a chydymffurfio â chymal LE05 (effeithiau hirdymor ar fioamrywiaeth).

✓ Dylai cynlluniau cyfalaf mawr a ariennir gan Lywodraeth Cymru, pan fo'n briodol a phan allai maint neu effaith cynllun fod yn niweidiol i'r amgylchedd, ymgynghori â sefydliadau bywyd gwyllt lleol i gryfhau'r ddarpariaeth o welliannau i fioamrywiaeth ac ecosystemau.

✓ Sicrhau bod diogelu a gwella bioamrywiaeth yn ystyriaeth wrth werthuso ac asesu prosiectau gwella cyfalaf.

✓ Ystyried dewis arall yn llai niweidiol i sylweddau'r amgylchedd fel rhan o werthusiadau Rheoliadau Rheoli Sylweddau Peryglus i Iechyd.

✓ Cynnal a chadw arolygon coed ar gyfer safleoedd ysbytai.

✓ Am bob coeden a dorrir ar dir BIAP, plannir o leiaf 2 goeden leol frodorol mewn mannau priodol.

✓ Gwella potensial bioamrywiaeth ar draws yr holl safleoedd sy'n eiddo i ni.

✓ Cynnal tystiolaeth ddogfennol o gynnydd a chyhoeddi yn unol â dyletswydd bioamrywiaeth adran 6.

Gwobr y Faner Werdd

Cyfrannodd Cynllun Gweithredu Adfer Natur Llywodraeth Cymru at:

Amcan 1: Ymgysylltu a chefnogi cyfranogiad a dealltwriaeth i wreiddio bioamrywiaeth drwy gydol prosesau gwneud penderfyniadau ar bob lefel.
Amcan 2: Diogelu rhywogaethau a chynefinoedd o bwys mawr a gwella eu rheolaeth
Amcan 5: Gwella ein tystiolaeth, ein dealltwriaeth a'n monitro
Amcan 6: Rhoi fframwaith llywodraethu a chefnogaeth ar waith ar gyfer cyflawni

Yn 2025, daeth Bwrdd Iechyd Addysgu Powys yn falch o fod yr unig safle GIG yng Nghymru i ddal Gwobr Baner Werdd gyfredol, a ddyfarnwyd i Ysbyty Cymunedol Bronllys. Mae cynllun Gwobr y Faner Werdd® yn cydnabod ac yn gwobrwyo parciau a mannau gwyrdd sy'n cael eu rheoli'n dda, gan osod y meincnod ar gyfer rhagoriaeth wrth reoli mannau hamdden awyr agored ledled y Deyrnas Unedig ac yn rhyngwladol.

I BIAP, mae'r wobr hon yn cynrychioli uchafbwynt blynyddoedd lawer o waith ymroddedig i wneud y safle yn hygyrch, yn addysgiadol, ac yn werthfawr yn ecolegol. Mae tiroedd yr ysbyty wedi cael eu datblygu'n ofalus i wasanaethu fel cynefin camu ymlaen i rywogaethau lleol a rhywogaethau mudol, gan gefnogi bioamrywiaeth wrth wella lles cleifion, staff ac ymwelwyr. Mae'r cyflawniad hwn yn dyst i ymrwymiad ac arbenigedd tîm yr Ystadau, y mae eu hymdrechion wedi trawsnewid y safle yn fodel o reoli tir cynaliadwy.

Dywedodd Claire Madsen, Cyfarwyddwr Gweithredol Proffesiynau Iechyd Cynghreiriol, Gwyddorau Iechyd a Digidol BIAP “Mae gan Ysbyty Bronllys hanes hir o ddefnyddio ei fannau gwyrdd er budd cleifion a staff. O'n taith gerdded yn y coetir i'n partneriaeth newydd gyda Flora Cultura i alluogi cleifion i gymryd rhan mewn garddio yn ogystal â'n gardd i gyn-filwyr, rydym yn ceisio sicrhau bod cymaint o safle'r ysbyty â phosibl ar gael i staff a chleifion. Rwy'n falch iawn o dderbyn gwobr Baner Werdd Cadwch Gymru'n Daclus ac rydym yn gobeithio parhau â'r bartneriaeth ar gyfer y dyfodol.”

Dywedodd Owen Derbyshire, Prif Weithredwr Cadwch Gymru’n Daclus “Llongyfarchiadau i bawb yn Ysbyty Bronllys ar ennill Gwobr y Faner Werdd – cydnabyddiaeth wych o’ch

ymrwymiad i greu a chynnal mannau gwyrdd o ansawdd uchel. Ar hyn o bryd, Bronllys yw'r unig safle ysbyty yng Nghymru sydd â Gwobr Baner Werdd lawn, ac mae hynny'n rhywbeth sy'n wirioneddol werth ei ddathlu. Mae'n enghraifft bwerus o sut y gall lleoliadau gofal iechyd ddarparu nid yn unig gofal meddygol ond hefyd mynediad at natur a mannau gwyrdd sy'n cefnogi lles cleifion, staff a'r gymuned ehangach."

Er bod y wobr yn garreg filltir arwyddocaol, mae hefyd yn nodi dechrau taith barhaus. Bydd angen ymdrech barhaus i gynnal ac adeiladu ar y llwyddiant hwn, ond mae'r sylfeini bellach yn eu lle'n gadarn.

Cynnal a Chadw Coed

Cyfrannodd Cynllun Gweithredu Adfer Natur Llywodraeth Cymru at:

Amcan 2: Diogelu rhywogaethau a chynefinoedd o bwys mawr a gwella eu rheolaeth
Amcan 3: Cynyddu gwydnwch ein hamgylchedd naturiol drwy adfer cynefinoedd sydd wedi dirywio a chreu cynefinoedd
Amcan 4: Mynd i'r afael â phwysau allweddol ar rywogaethau a chynefinoedd
Amcan 5: Gwella ein tystiolaeth, ein dealltwriaeth a'n monitro

Mae coed a choetiroedd ar draws ein hystâd yn darparu ystod eang o wasanaethau ecosystem, sydd o fudd i staff, cleifion, ymwelwyr a bioamrywiaeth. Mae'r rhain yn cynnwys dal a storio carbon, rheoleiddio'r cylch hydrolegol, lleihau'r risg o lifogydd, a chyfoethogi diwylliannol ac ysbrydol - gwasanaethau sy'n aml yn cael eu tanbrisio mewn lleoliadau gofal iechyd. Fodd bynnag, mae cadw a chynnal a chadw coed hefyd yn cyflwyno risgiau, yn enwedig o ran diogelwch y cyhoedd, a rhaid eu rheoli'n gyfrifol.

Yn 2024, comisiynodd Bwrdd Iechyd Addysgu Powys arolygwr coed lleol i gynnal asesiad blynyddol o goed ar draws ein hystâd. Roedd hyn yn cynnwys archwiliadau iechyd ac asesiadau risg yn canolbwyntio ar beryglon posibl i bobl. Yn dilyn yr arolwg, cymerwyd nifer o gamau adferol i reoli risgiau wrth ddiogelu gwerth ecolegol. Lle bynnag y bo modd, cadwyd coed a oedd wedi marw a choed a oedd ar fin marw fel pren sy'n sefyll neu eu lleihau i fonolithau i gynnal rhywogaethau saproxylic a darparu cynefinoedd gwerthfawr. Cadwyd pren a dorrwyd ar y safle a'i ailddefnyddio'n bentyrrau cynefinoedd, gan wella microgynefinoedd ar gyfer infertebratau a mamaliaid bach.

Yn unol ag arolygon bioamrywiaeth a gynhaliwyd yn 2023, crëwyd cynefinoedd gwenyn trwy ddrilio tyllau o wahanol feintiau i foncyffion a changhennau a dorrwyd i lawr yn dilyn gwaith coedyddiaeth mawr yn Ysbyty Cymunedol Bronllys. Mae'r ymyriadau hyn yn cefnogi poblogaethau peillwyr ac yn cyfrannu at nodau bioamrywiaeth ehangach.

Hefyd yn 2024, cafodd tua 360m² o laswelltir amwynder ei hidlo a'i hau â chymysgedd o flodau gwyllt sy'n llawn rhywogaethau. Erbyn diwedd y gwanwyn, roedd yr ardal wedi dod yn arddangosfa fywiog o liw, gyda chynnydd amlwg yng ngweithgarwch infertebratau. Wedi'u calonogi gan y llwyddiant hwn, cafodd tair ardal ychwanegol eu trosi'n ddolydd blodau gwyllt, gan gynyddu'r cyfanswm o arwynebedd i tua 1,905m². Mae'r dolydd hyn bellach yn cael eu rheoli o dan gynlluniau cynnal a chadw tiroedd y cytunwyd arnynt, sy'n cynnwys torri a chael gwared ar doriadau glaswellt i leihau ffrwythlondeb y pridd a hyrwyddo amrywiaeth fotanegol. Mae cyflwyno’r gribell felen (Rhinanthus minor) wedi cefnogi’r ymdrech hon ymhellach drwy atal glaswelltau amlwg a chaniatáu i ystod ehangach o rywogaethau blodau gwyllt ffynnu.

Mae'r camau gweithredu hyn yn dangos ein hymrwymiad i wella bioamrywiaeth ar draws yr ystâd, yn unol â'n Cynllun Gweithredu Bioamrywiaeth a dyletswyddau statudol dan Ddeddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016.

Ymgysylltu â'r Gymuned

Cyfrannodd Cynllun Gweithredu Adfer Natur Llywodraeth Cymru at:

Amcan 1: Ymgysylltu a chefnogi cyfranogiad a dealltwriaeth i wreiddio bioamrywiaeth drwy gydol prosesau gwneud penderfyniadau ar bob lefel.
Amcan 2: Diogelu rhywogaethau a chynefinoedd o bwys mawr a gwella eu rheolaeth
Amcan 3: Cynyddu gwydnwch ein hamgylchedd naturiol drwy adfer cynefinoedd sydd wedi dirywio a chreu cynefinoedd

Er mwyn helpu datblygu a chryfhau cysylltiadau â grwpiau cymunedol lleol, yn 2024 fe wnaeth y Bwrdd Iechyd adnewyddu 'bloc P' fel cyfleuster lles cymunedol. Roedd hyn yn cynnwys cyfleusterau newid a thoiled, ystafelloedd swyddfa a chyfarfodydd, storfa, cyfleusterau cawod, cegin gyda dŵr poeth ac oer, darpariaeth ailgylchu a gwresogi.

Mae'r lle ar agor i bob grŵp cymunedol cymeradwy, gyda Flora Cultura (a elwir hefyd yn *Flora in the Orchards*/Fflora yn y Perllannau), elusen therapydd cymdeithasol garddwriaethol allanol sy'n darparu adsefydlu corfforol a meddyliol, yn hybu hunanwerth a hyder, wrth gynnig cynhwysiant cymdeithasol ac ymdeimlad o les trwy amrywiaeth o weithgareddau garddio a chrefft sy'n gysylltiedig â garddwriaeth, yn defnyddio'r lle yn wythnosol.

Mae'r manteision i bobl a natur o'r gwaith y mae Flora Cultura yn ei wneud yn amlwg; helpu cynnal y ddwy berllan ar y safle, gwella cynefinoedd, clirio mangoed a datblygu ardaloedd blodau gwyllt, creu gwelyau uchel ar gyfer tyfu bwyd a chreu llwybrau hygyrch, a hynny i gyd wrth ymgymryd ag un swyddogaeth o'r sefydliad: helpu oedolion â chyflyrau iechyd meddwl, anableddau corfforol neu ddysgu, colled synhwyraidd, awtistiaeth a chyflyrau niwrolegol eraill.

Sylwad Flora Cultura ar eu gwefan: Ym mis Tachwedd 2024, gwnaeth Flora Cultura gartref parhaol yn y Perllannau yn Ysbyty Cymunedol Bronllys.

… ac felly mae'r gwaith yn dechrau.

Nid yw'n ymwneud â'r gyrchfan, mae'n ymwneud â'r daith.

Rydym i gyd ar daith: y bobl sy'n dod atom i chwilio am gymorth; y tîm y tu ôl i'r elusen; y gwirfoddolwyr sydd eisiau gwneud gwahaniaeth; y tîm yn Ysbyty Bronllys sy'n gobeithio y bydd eu staff, cleifion ac ymwelwyr yn elwa o amser yn ein gerddi; a'r ardd ei hun sydd wedi'i hesgeuluso ers cyhyd.

Mae'r lle'n tyfu, mae gennym ni gymaint o gynlluniau ac mae pawb sy'n gweithio yn y gerddi yn creu rhywbeth i'n cymuned… …adferol, iach a hardd.'

Mae Bwrdd Iechyd Addysgu Powys yn falch o fod yn bartner cymunedol yn rhaglen Awyr Iach - menter iechyd awyr agored arloesol a ariennir gan y Loteri Genedlaethol a gyflwynir trwy Ysbyty Cymunedol Bro Ddyfi ym Machynlleth. Mae Awyr Iach yn adeiladu ar etifeddiaeth ysbyty gwreiddiol y frest Machynlleth, lle roedd cleifion ar un adeg yn cael amser mewn natur i gynorthwyo adferiad. Heddiw, mae'r ethos hwn wedi'i adfywio trwy raglen fodern, gynhwysol sy'n cysylltu pobl â natur i wella iechyd a lles.

Mae cyfranogiad y Bwrdd Iechyd yn Awyr Iach yn adlewyrchu ymrwymiad dwfn i ymgysylltu â'r gymuned a'r gydnabyddiaeth bod bioamrywiaeth a mannau gwyrdd yn elfennau hanfodol o iechyd y cyhoedd. Mae'r rhaglen yn cynnig gweithgareddau natur am ddim, dan arweiniad proffesiynol, ar gyfer pob oed a gallu, gan gynnwys sgiliau coetir, chwilota bwyd, cerdded, ymwybyddiaeth ofalgar a chrefftau. Mae'r gweithgareddau hyn yn digwydd mewn mannau gwyrdd ysbytai a Chanolfannau Lles Coetiroedd a ddatblygwyd yn arbennig, gan helpu adfer cynefinoedd wrth gefnogi iechyd corfforol a meddyliol.

Mae Awyr Iach yn cael ei lywio gan angen lleol: datgelodd arolwg cymunedol a oedd yn cynnwys 445 o drigolion fod 80% eisiau gwasanaeth natur-ar-bresgripsiwn i ategu gofal clinigol. Mae'r rhaglen yn mynd i'r afael yn uniongyrchol â materion fel pryder, iselder, heriau symudedd ac ynysu cymdeithasol—tra hefyd yn gwella bioamrywiaeth trwy greu cynefinoedd, defnydd tir cynaliadwy ac addysg ecolegol.

Drwy’r bartneriaeth hon, mae BIAP yn galluogi gwella bioamrywiaeth nid yn unig drwy stiwardiaeth tir ond hefyd drwy feithrin diwylliant o gysylltiad â natur ac iechyd yn yr awyr agored. Mae Awyr Iach yn enghraifft o sut y gall lleoliadau gofal iechyd wasanaethu fel catalyddion ar gyfer adfywio amgylcheddol a chymdeithasol, a sut y gellir gwehyddu bioamrywiaeth i wead lles cymunedol.

Mae Bwrdd Iechyd Addysgu Powys yn parhau i elwa o ymroddiad a brwdfrydedd ystod eang o grwpiau cymunedol sy'n cefnogi bioamrywiaeth a gwella'r amgylchedd ar draws ein hystâd. Gyda chefnogaeth Swyddog Cyswllt Cymunedol y Bwrdd Iechyd, mae'r partneriaethau hyn

wedi cyflawni gwelliannau pendant i fannau gwyrdd, wedi cefnogi garddwriaeth therapiwtig, ac wedi meithrin cyfranogiad cymunedol cynhwysol.

Mae grwpiau fel Y Clwb Rotari, MIND Aberhonddu, Gwasanaethau Gerddi Amddiffyn, Siediau Dynion, Cynghrair y Cyfeillion, On the Verge, y Weinyddiaeth Gyfiawnder, Prosiect Game Change, Cultivate, Fforwm Cleifion Bro Ddyfi, Brigâd HQ 160, RSPB, Cadwch Gymru'n Daclus, Ashfield CLT, a Gerddi Bro Ddyfi, ymhlith eraill, wedi cyfrannu amser, arbenigedd ac egni i brosiectau sy'n gwella bioamrywiaeth ac yn gwella iechyd a lles ein cymunedau.

Yn ogystal, mae'r Bwrdd Iechyd wedi adnewyddu prydles gyda Chyngor Sir Powys ar gyfer datblygu rhandiroedd cymunedol yn Ysbyty Coffa Victoria, Y Trallwng. Mae'r rhandiroedd hyn yn darparu lle gwyrdd gwerthfawr i drigolion lleol, yn hyrwyddo tyfu bwyd cynaliadwy, ac yn cyfrannu at greu cynefinoedd a chefnogi peillwyr - gan atgyfnerthu ein hymrwymiad i fioamrywiaeth a lles cymunedol.

Prosiectau cyfalaf

Cyfrannodd Cynllun Gweithredu Adfer Natur Llywodraeth Cymru at:

Amcan 1: Ymgysylltu a chefnogi cyfranogiad a dealltwriaeth i wreiddio bioamrywiaeth drwy gydol prosesau gwneud penderfyniadau ar bob lefel.
Amcan 2: Diogelu rhywogaethau a chynefinoedd o bwys mawr a gwella eu rheolaeth
Amcan 4: Mynd i'r afael â phwysau allweddol ar rywogaethau a chynefinoedd
Amcan 5: Gwella ein tystiolaeth, ein dealltwriaeth a'n monitro
Amcan 6: Rhoi fframwaith llywodraethu a chefnogaeth ar waith ar gyfer cyflawni

Gall prosiectau cyfalaf, yn eu natur, beri risgiau i'r amgylchedd lleol yn ystod y cyfnodau dylunio ac adeiladu. Er mwyn rheoli a lliniaru'r risgiau hyn, mae Tîm Cyfalaf Bwrdd Iechyd Addysgu Powys yn gweithredu rhaglen gymesur ond gadarn o archwiliadau amgylcheddol. Mae'r rhain yn cael eu hategu gan archwiliadau mewnol a gynhelir gan y Tîm Amgylchedd, yn unol â'n System Rheoli Amgylcheddol ardystiedig ISO 14001.

Er mwyn cefnogi gwarchodaeth bioamrywiaeth, mae cofrestr o Rywogaethau Gwarchodedig Ewropeaidd a rhywogaethau Adran 7 wedi'i datblygu. Mae'r gofrestr hon yn llywio cynllunio prosiectau ac yn cael ei diweddaru'n flynyddol wrth i gynlluniau newydd gael eu dylunio a'u comisiynu, gan sicrhau bod ystyriaethau bioamrywiaeth yn cael eu hymgorffori o'r cychwyn cyntaf.

Yn 2025, ffurfiolodd y Tîm Cyfalaf ei ymrwymiad i fioamrywiaeth drwy fabwysiadu'r egwyddor ganlynol: *Ar gyfer unrhyw brosiect cyfalaf sydd â gwerth sy'n fwy na £100,000, neu lle mae effaith sylweddol bosibl ar fywyd gwyllt, byddwn yn ceisio mewnbwn gan sefydliadau bywyd gwyllt lleol ac arbenigol perthnasol i lywio cynllunio a chyflawni prosiectau.*

Mae'r dull hwn yn sicrhau nad yn unig y caiff bioamrywiaeth ei diogelu ond ei gwella'n weithredol drwy fuddsoddiad cyfalaf, gan gyd-fynd â'n dyletswyddau statudol o dan Ddeddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 a'n Cynllun Gweithredu Bioamrywiaeth.

ISO14001

Cyfrannodd Cynllun Gweithredu Adfer Natur Llywodraeth Cymru at:

Amcan 1: Ymgysylltu a chefnogi cyfranogiad a dealltwriaeth i wreiddio bioamrywiaeth drwy gydol prosesau gwneud penderfyniadau ar bob lefel.
Amcan 2: Diogelu rhywogaethau a chynefinoedd o bwys mawr a gwella eu rheolaeth
Amcan 3: Cynyddu gwydnwch ein hamgylchedd naturiol drwy adfer cynefinoedd sydd wedi dirywio a chreu cynefinoedd
Amcan 4: Mynd i'r afael â phwysau allweddol ar rywogaethau a chynefinoedd
Amcan 5: Gwella ein tystiolaeth, ein dealltwriaeth a'n monitro
Amcan 6: Rhoi fframwaith llywodraethu a chefnogaeth ar waith ar gyfer cyflawni

Yn 2025, llwyddodd Bwrdd Iechyd Addysgu Powys i gynnal ei ardystiad i safon System Rheoli Amgylcheddol ISO 14001:2015 am yr wythfed flwyddyn yn olynol. Er y gall ardystio parhaus ymddangos yn arferol, mae cyflawniad eleni yn arbennig o nodedig. Arweiniodd yr archwiliad allanol at ddim anghydffurfiaeth a dim ond dau arsylwad ac roedd yn cynnwys sawl arsylwad o ymarfer da - dau ohonynt wedi'u hamlygu'n ffurfiol yn yr adroddiad archwilio terfynol.

Roedd y flwyddyn hon hefyd yn garreg filltir arwyddocaol yn aeddfedrwydd yr EMS. Am y tro cyntaf, roedd yr ardystiad yn adlewyrchu system ledled y sefydliad mewn gwirionedd, gyda mwy o gyfranogiad gan adrannau y tu hwnt i swyddogaethau traddodiadol Ystadau a Chyfleusterau. Mae'r ymgysylltiad ehangach hwn yn dangos diwylliant cynyddol o gyfrifoldeb amgylcheddol ar draws y Bwrdd Iechyd ac ymrwymiad cyffredin i gynaliadwyedd a gwelliant parhaus.

Mae'r System Reoli Amgylcheddol yn parhau i ddarparu fframwaith strwythuredig ar gyfer rheoli risgiau a chyfleoedd amgylcheddol, gan gynnwys bioamrywiaeth, gwastraff, ynni, a chydymffurfiaeth â rhwymedigaethau cyfreithiol. Mae'n cefnogi cyflawniad y Bwrdd Iechyd o'i ddyletswyddau statudol dan Ddeddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 a Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 ac yn sicrhau bod ystyriaethau amgylcheddol yn cael eu hymgorffori mewn prosesau gwneud penderfyniadau ar bob lefel.

Mae cynnal ardystiad ISO 14001 nid yn unig yn arwydd o ragoriaeth weithredol ond hefyd yn adlewyrchiad o ymrwymiad y Bwrdd Iechyd i dryloywder, atebolrwydd a stiwardiaeth amgylcheddol. Mae'n rhoi sicrwydd i randdeiliaid bod effeithiau amgylcheddol yn cael eu rheoli'n weithredol a bod y sefydliad yn cyd-fynd â nodau cynaliadwyedd cenedlaethol a byd-eang.

Edrych Ymlaen

Mae Bwrdd Iechyd Addysgu Powys yn parhau i fod wedi ymrwymo i gryfhau ei ddull o ddiogelu a gwella bioamrywiaeth ar draws pob maes gweithredu. Wrth i ni symud y tu hwnt i gyfnod adrodd 2023–2025, byddwn yn canolbwyntio ar ddyfnhau integreiddio bioamrywiaeth i gynllunio strategol, datblygu cyfalaf, rheoli ystadau ac arferion caffael.

Byddwn yn parhau i fonitro a mesur ein heffaith amgylcheddol, gan ddefnyddio data i lywio gwneud penderfyniadau a gyrru gwelliant parhaus. Bydd bioamrywiaeth yn parhau i fod yn thema ganolog—o'r ffordd rydym yn rheoli ein tiroedd a'n mannau gwyrdd, i sut rydym yn dylunio cyfleusterau newydd ac yn caffael nwyddau a gwasanaethau. Ein nod yw sicrhau nad yw bioamrywiaeth yn cael ei hystyried fel ychwanegiad, ond fel gwerth craidd sydd wedi'i wreiddio ledled y sefydliad.

Bydd ein Cynllun Gweithredu Bioamrywiaeth yn esblygu i adlewyrchu tystiolaeth sy'n dod i'r amlwg, datblygiadau polisi, a blaenoriaethau ecolegol lleol. Byddwn yn adeiladu ar fentrau llwyddiannus fel creu dolydd blodau gwyllt, coridorau peillwyr, plannu coed a gwrychoedd, a gwella cynefinoedd, gan ehangu'r ymdrechion hyn lle bo modd a'u haddasu i gyd-destunau newydd.

Bydd cydweithio yn allweddol. Byddwn yn parhau i weithio'n agos gyda phartneriaid yn y sector cyhoeddus, gan gynnwys awdurdodau lleol, Cyfoeth Naturiol Cymru, a Phartneriaeth Natur Powys, i ddatblygu prosiectau a rhaglenni ar y cyd sy'n cefnogi nodau bioamrywiaeth rhanbarthol. Byddwn hefyd yn ceisio mewnbwn gan sefydliadau bywyd gwyllt arbenigol i lywio prosiectau cyfalaf a sicrhau bod risgiau a chyfleoedd ecolegol yn cael eu hasesu a'u trin yn briodol.

Bydd ymgysylltu â'r gymuned yn parhau i fod yn flaenoriaeth. Byddwn yn cefnogi mentrau dan arweiniad gwirfoddolwyr, garddwriaeth therapiwtig, a chyfleoedd gwyddoniaeth dinasyddion sy'n cysylltu pobl â natur ac yn meithrin stiwardiaeth dros ein mannau gwyrdd. Mae'r ymdrechion hyn nid yn unig o fudd i fioamrywiaeth ond maent hefyd yn cyfrannu at iechyd a lles ein cleifion, staff a chymunedau ehangach.

Yn olaf, byddwn yn sicrhau bod ein hadroddiadau’n parhau i fod yn dryloyw, yn seiliedig ar dystiolaeth ac yn cyd-fynd â gofynion Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016. Drwy barhau i fuddsoddi mewn bioamrywiaeth, ein nod yw cyfrannu'n ystyrlon at Gynllun Gweithredu Adfer Natur Cymru a chyd-fynd ag anghenion lleol, cenedlaethol a byd-eang i ddiogelu a gwella bioamrywiaeth.